

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Глобальна інформатизація економічного простору діалектично взаємопов'язана з необхідністю адекватних змін в теорії і практиці бухгалтерського обліку, який є найважливішим елементом інформаційно-аналітичного забезпечення управління господарською діяльністю підприємств. В цифровій аджетні України – 2020 визначені основні принципи «цифровізації» України, які визначають основи створення, реалізації та користування перевагами, що надають «цифрові технології» [1]. В цьому ж документи визначені основні принципи «цифровізації» України, які визначають основи створення, реалізації та користування перевагами, що надають «цифрові технології». Філософія інформаційної економіки нерозривно пов'язана з осмисленням ролі інформації як такої філософської категорії, що у багатьох випадках виявляється первинною по відношенню до нових ідей, а також процесу їх впровадження, використання та поширення. В. Nawarathna зазначає, що «...протягом останніх десятиліть бухгалтерський облік як наука і предметно-орієнтована практика переживає період переосмислення власної ролі в соціально-економічному середовищі і пошуку шляхів модернізації, внаслідок теоретичної неоднорідності і емпірично підтвердженого зниження релевантності звітних даних» [2, с. 19]. Основні фактори, що впливають на розвиток бухгалтерського обліку та напрями його розвитку в умовах цифрової економіки наведені на рис. 1.

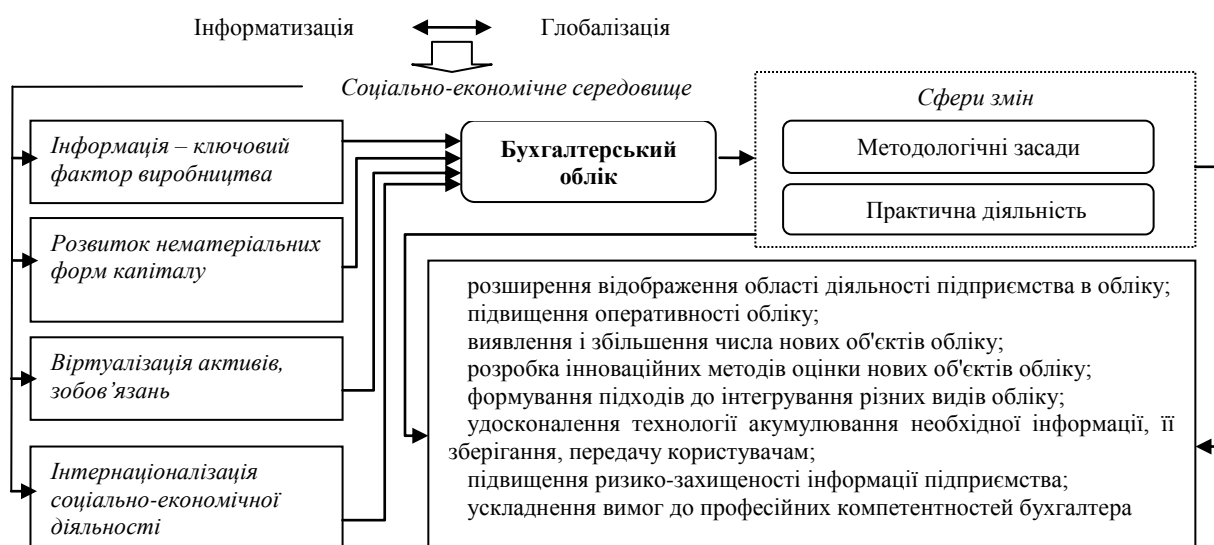

Рис. 1. Основні фактори, що впливають на розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки*

* авторська розробка

Ключові напрями змін в бухгалтерському обліку в цифровій економіці нами вбачаються у розширенні відображення області діяльності підприємства в обліку; формуванні підходів до інтегрування різних видів обліку; підвищенні оперативності обліку та ін. Важлива увага має буде приділена технологіям акумулювання (отримання) необхідної інформації, її зберігання, передачу зацікавленим користувачам.

Інформаційна база бухгалтерського управлінського обліку має органічно інтегрувати зовнішні і внутрішні джерела інформації, які для формування цілісної і досить повної картини бізнесу мають аналізуватися взаємопов'язано і в сукупності їх складових

компонентів. Процедури формування інформаційних потоків управлінського обліку пов'язані з програмно-технічним забезпеченням, яке також визначається рівнем управлінської ієрархії [3, 4].

Бухгалтерський облік як інформаційна технологія дозволяє в повній мірі використовувати цифровізацію для спостереження, систематизації та передачі інформації про господарську діяльність суб'єкта на будь-якій відстані і будь-якому користувачеві. Розвиток інформаційних технологій і потужний тренд діджиталізації вимагають використання сучасного інструментарію програмних продуктів для представлення інформації системою бухгалтерського обліку. При цьому, ІТ-технології викликають суттєві модифікації в прикладному напрямку науки про бухгалтерський облік: хмарні технології, відкриті технологічні платформи, електронні довідково-інформаційні системи, створення єдиного міжнародного формату та змісту фінансової звітності в електронному вигляді XBRL. Інформаційні системи постійно удосконалюються і їх розвиток можна розглядати:

1) з позицій розвитку техніки, появи нової технічної бази, що сприятиме розвитку нових інформаційних потреб;

2) з позицій вдосконалення самих автоматизованих інформаційних систем (AIC).

Сучасні інформаційні технології і системи змінюють не тільки характер поведінки споживачів, але і професійний функціонал працівників економічної сфери. Історичний досвід застосування ІКТ при виконанні посадових обов'язків працівниками бухгалтерських служб свідчить, що фахівці з бухгалтерського обліку є найбільш підготовленими до використання цифровізації у своїй професійній діяльності. В умовах цифрової економіки значно розширюються можливості бухгалтера, при цьому зростає коло необхідних йому компетенцій для вирішення професійних завдань. Це вимагає посилення орієнтації підготовки бухгалтерів на вирішення актуальних завдань обліку, аналізу, оподаткування, аудиту. Майбутній фахівець з бухгалтерського обліку, крім принципів і правил, способів, прийомів ведення бухгалтерського обліку, має отримати знання і компетенції за якісними сучасними організаційно-технічними і технологічними рішеннями, пов'язаними з інтернет-технологіями, сучасною ІТ-інфраструктурою, аналітичними платформами, системами комунікацій, засобами ведення віддаленої документації для успішного виконання професійних функцій обліковця. Також, при підготовці фахівців за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у вишах слід враховувати реалії соціально-комунікативного стану суспільства, типи мислення, рівень розвитку інформаційних технологій і систем, з урахуванням запитів сучасного бізнесу і способів його здійснення.

Список використаних джерел

1. Цифрова адженда України – 2020. URL: [https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922 .pdf](https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf)
2. Nawarathna Banda. Digital Economy. Presentation. January 2019. 20 p. Режим доступа: <https://www.researchgate.net>
3. Хорунжак Н.М., Лукановська І.Р. Облік в умовах цифрової економіки: проблеми і перспективи. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 45. С. 175–179.
4. Єршова Н. Ю. Інтегрована система обліково-аналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегій розвитку підприємства. 2016. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23806/1/>
5. Шишкова Н. Л. Перспективы it-модернизации бухгалтерского учета: актуализация теории и практики. *Економічний вісник*. 2019. №3. С. 146–158.
6. Єршова Н.Ю. Інформаційно-комунікаційне забезпечення прийняття управлінських рішень економічними суб'єктами. *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. 2013. № 39 (1). С. 96-101.